

BÜLLETEN

№ 9(138)

dekabr 2013-cü il

Həmrəylik Gününüz və Yeni iliniz mübarək !!!

Dünya azərbaycanlıları 31 Dekabr Dünya Azərbaycanlılarının

Həmrəylik Gününü və Yeni İl Bayramını qeyd edir. 1989-cu ildə imperiyaların bütün dirənişinə rəğmən yadların ayrılıq rəmzinə çevirdiyi Araz çayının sahilinə toplaşan minlərlə Azərbaycan türkü azadlıq uğrunda mübarizənin ilk iş-artısını verdilər. Sonralar bu

mübarizə "Azadlıq" meydanında, Bəzz qalasında davam etdirildi, Azərbaycan türklüyü milli azadlıq mübarizəsinin qələbə ilə sonuclanması yolunda şəhidlər verdi, bütöv bir millətin azadlıq arzusunun reallığa çevrilməsi həm də bir şərəf və ləyaqət məsələsinə çevirildi. 1991-ci il dekabrın 16-da Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sessiyası Milli Həmrəylik və Birlik Gününün təsis edilməsi barədə qərar verdi. Bu günün hər il dekabrın 31-də qeyd olunması qərara alındı. Eyni zamanda bu günün bütün Azərbaycanda qeyd olunması üçün Respublika Ali Sovetinə təklif verildi. Dekabrın 26-da Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Milli Şurası hər il 31 dekabrın Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü kimi qeyd olunması barədə qərar qəbul etdi.

Azərbaycanlıların ən böyük diaspor təşkilatlarından biri olan Dünya Azərbaycanlıları Konqresi dünyanın 50 milyonluq azərbaycanlısının birlik və bərabərliyinin təntənəsi olan 31 Dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Gününü və Yeni İl Bayramını təbrik edir, uzun ömrü və can sağlığı arzulayırıq.

Bu sayımızda

Gənc Alim və Tədqiqatçıların V Beynəlxalq Konfransı	2-3
Maraqlı Məlumatlar	4
Sabir Saleh oğlu Hacıyev	5
Новости EAGE Лейла Алимуродова	7
ELANLAR	8

Hörmətli ANGC-nin üzvlərinin nəzərinə!

N ə z ə r i n i z ə
çatdırırıq ki, hər ayın sonuncu həftəsinin çərşənbə axşamı saat 18:00-da ANGC-nin yeni ofisində (Nizami küç. 203E, Af Biznes house 5-ci mərtəbəsi, telefon 4980839) ənənəvi olaraq ümumi iclas çərçivəsində görüş keçirilir.

Gənc Alim və Tədqiqatçıların V Beynəlxalq Konfransı

14 noyabr 2013 il tarixində AMEA-nın əsas binasında AMEA ümummilli lider Heydər Əliyevin 90 illiyinə həsr olunmuş "Fundamental və tətbiqi geologiya elmi gənc

alimlərin gözü ilə: nailiyyətlər, perspektivlər, problemlər və onların həlli yolları" mövzusunda V beynəlxalq konfrans öz işinə başladı. Konfrans Geologiya İnstitutunun təşkilatçılığı, AR Prezidenti yanında Elmin İnkişafı Fondu, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti və BP şirkətinin dəstəyi ilə keçirildi. Tədbirdə Rusiya, Polşa, Ukrayna, İtaliya, İraq, Türkiyə, Gürcüstan, İran, Qazaxıstan, Özbəkistan, Almaniya, Fransa, İngiltərə, Macarıstan, Belarusiya, Tacikistan, Səudiyyə Ərəbistan, Misir və digər Avrasiya ölkələrinin təhsil və elm müəssisələrindən gənc alim və tədqiqatçıların iştirak etdilər.

Konfransı giriş sözü ilə açan AMEA-nın vitse-prezidenti, akademik İbrahim Quliyev əsas məqsədin geologiya sahəsində tədqiqatlar aparan gənc alimlərin beynəlxalq elm cəmiyyətinə inteqrasiyasının təmin olunması və müasir elmi yanaşmalara əsasən inkişaf etdirilməsi olduğunu söylədi. Konfransın önəmliyini ifadə edən AMEA Yer Elmləri Bölməsinin akademik-katibi, AMEA-nın müxbir üzvü Fəxrəddin Qədirov 14 ölkədən 50-ə yaxın, ümumilikdə 100-dən çox gənc

alimin elmi nəticələri haqqında məruzə ilə çıxış edəcəyini qeyd etdi. Alim qəbul edilən qərarların yer elmlərinin inkişafında böyük əhəmiyyət daşıyacağını vurğuladı. Konfransın Azərbaycanın modernləşməsində və texnoloji inkişafında fəal iştirak edən yeni nəsil tədqiqatçıların hazırlanması istiqamətində beynəlxalq əlaqələrin effektiv inkişafına təkan verəcəyindən söz açdı.

Ədi. AR Prezidenti yanında Elmin İnkişafı Fondunun (EIF) icraçı direktoru Elçin Babayev elmin inkişafı üzrə strategiyanın əsas vəzifələrindən danışdı. Bu strategiyanın həyata keçirilməsi nəticəsində yaradılmış EIF-in gənc alim və mütəxəssislər üçün grant müsabiqələrini təşkil etdiyini, xaricdə treninqlərdə iştirak etmələrinə şərait yaratdığını qeyd etdi. Bildirdi ki, Azərbaycan gənclərinin cəmiyyətin inkişafında rolunu artırmaq, ölkənin gələcək tərəqqisində iştirakını və məsuliyyətini yüksəltmək, həmçinin beynəlxalq aləmə inteqrasiyasını sürətləndirmək dövlətin qarşıya qoyduğu əsas prioritetlərdəndir. Geologiya İnstitutunun Gənc Alimlər Şurasının sədri, geologiya-mineralogiya üzrə fəlsəfə doktoru Orxan Abbasov konfransın əhəmiyyətindən söz açdı. Bildirdi ki, konfrans gənc alimlərin yer elmləri sahəsində apardıqları elmi tədqiqat təcrübələrinin artması baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir. O. Abbasov konfransın alimlərimizin xarici həmkarları ilə birgə elmi tədqiqat və təcrübə mübadiləsi aparmalarına şərait yaratdığını vurğuladı.

Tədbirdə, həmçinin AMEA Rəyasət Heyəti Mərkəzi Aparatının Beynəlxalq əlaqələr İdarəsinin rəisi, geologiya-mineralogiya üzrə fəlsəfə doktoru Qulam Babayev və digərləri çıxış etdilər. Sonra konfrans plenar məruzələrlə davam etdirildi. Plenar iclasda Rafiq Səfərovun “Azərbaycanda yer qabığı deformasiyalarının tədqiqi”, Aykut Tuncəlin “Karşıyaka-İzmir (Qərbi Anadolu) ərazisində mikrotremor məlumatları ilə əsaslı tezliklərin öyrənilməsi” və digər məruzələr dinləndi.

Plenar iclas bitdikdən sonra qonaqlar üçün Qobustan qoruğu və Daşgil palçıq vulkanına ekskursiya təşkil olunmuşdur. Ekskursiya başa çatdıqda qonaqlar banket və şəhərdə gəzintiyə dəvət edildilər.

Noyabrın 15-də konfrans öz işini AMEA-nın Geologiya institutunda 4 seksiyaya üzrə öz işini davam etdi:

1. «Geofizika və georisk» seksiyası
2. «Neft və qaz geologiyası və palçıq vulkanizmi» seksiyası
3. «Regional geologiya, geodinamika və filiz əmələgəlmə » seksiyası
4. «Neft və qaz yataqlarının işlənilməsi» seksiyası

Konfransa dair elmi məruzələr toplaşdırılıb 3 dildə çap olunmuşdur.

Konfransın məqsədi geologiya sahəsində işləyən və təhsil alan yerli tələbələr, doktorantlar və gənc alimlərinin elmi-tədqiqat fəaliyyətində beynəlxalq elmi yanaşmalara istinadən özünü inkişaf etdirmək idi. Yerli və xarici gənc tədqiqatçılar tərəfindən konfransın əsas elmi istiqamətlərinə dair əldə olunan son nailiyyətlər və innovasiyalar haqqında yeniliklər təqdim olundu. Bütün bunlar, gənc alimlərin elmi-tədqiqat fəaliyyətinə cəlb olunması, onların yaradıcı fəaliyyətinin dəstəklənməsi ilə əlaqədar elmi kvalifikasiyalarının artmasına kömək edəcək, həmçinin, Azərbaycan gənc alimlərinin beynəlxalq elmi-tədqiqat və təcrübə mübadiləsinə inteqrasiyasının təminatı üçün zəmin yaradacaqdır.

*Hüseynova Şalalə,
AMEA Geologiya İnstitutunun əməkdaşı*

Maraqlı Məlumatlar

1. Böyük mavi dəlik – Cənubi Amerikanın Beliza əyalətinin sahillərində yerləşir. Diametri 0,4 km olan bu ideal dairəvi dəlikdə suyun dərinliyi 145 m təşkil edir. Ərazinin tünd rəngə çalması bu coğrafi obyektə digər ərazilərin arasında dərinlik fərqlərinin olmasına görədir.

2. Saxaranın gözü – Mavritaniyanın Saxara səhrasında yerləşən bu ərazi dünyanın ən gözəl geoloji möcüzələrindən biri sayılır.

Səhranın ortasında göz formasına bənzəyən bu yerin diametri 50 km-dir. Qeyd edək ki, kosmik gəmilərin heyəti səmti müəyyənləşdirmək üçün Saxaranın Gözündən oriyentir kimi istifadə edilir. Əvvəllər belə hesab olunurdu ki, bura meteoritin düşməsi nəticəsində indiki formanı alıb, hazırda isə alimlər əvvəlki fikirləri

təkrar edərək torpağın eroziyası ilə belə bir gözəlliyin yarandığını bildirirlər.

3. Cəhənnəm qapısı – Türkmənistanda yerləşən bu ərazi saysız qaz yanacağına malikdir. Hesab olunur ki, 35 il əvvəl qaz əldə etmək üçün qazıntı işləri aparən geoloqlar çox dərinə gedərək yeri «dəliblər». Geoloqlar o qədər həyəcan keçiriblər ki, təchizatlarını belə götürmədən çıxıblar. Ancaq əvvəlcə oradan çıxan qazın insanları zəhərləməsinin qarşısını almaq üçün, təbii ehtiyatı yandırılıblar. O zamandan da burada atəş daim yanır.

4. Erebusun buz qayaları – ən soyuq kontinent olan Antraktidada yerləşir. 20 metr

yüksəklikdə yerləşən «qala»dan daim par çıxır. Par havada donanda qalaların daxili divarları hündürləşərək genişlənir. Bu geoloji yaradıcılığı daha çox Mars planetindəki, o cümlədən Saturn, Yupiter və Neptun peyklərindəki görüntüləri xatırladır

5. Uyuni şoranlığı – Boliviya yada 10 min km sahəni əhatə edən bu yer dünyada ən böyük qurumuş duz gölü sayılır. Yağış yağanda bu şoranlıq nəhəng güzgünü xatırladır.

6. Antilop kanyonu – Arizona ştatında yerləşir. Əsrlərlə yağış suları qayalıqları döyəcələyərək maraqlı forma almasına səbəb olub. **Read more:** [http://wsemir.com/maraq/8101-](http://wsemir.com/maraq/8101-dunyanin-geoloji-mocuzeleri.html#sel=4:1,4:39#ixzz2my1dp3KP)

[dunyanin-geoloji-mocuzeleri.html#sel=4:1,4:39#ixzz2my1dp3KP](http://wsemir.com/maraq/8101-dunyanin-geoloji-mocuzeleri.html#sel=4:1,4:39#ixzz2my1dp3KP)

AAPG Explorer

Tool Aids Interpretation

The oil and gas industry is heavily populated with creative, forward thinking individuals working earnestly to find solutions to the varied challenges indigenous to this highly complex business. This ensures a steady, seemingly unending flow of both brand new and improved technologies coming into the marketplace in response to demands posed by such diverse, challenging entities as the Arctic, the deep water, the always-complex shale plays – and a multitude more.

The ubiquitous use of seismic technology, for instance, keeps the industry players on their collective toes looking for new, more efficient approaches to data use and interpretation.

After all, the value of seismic data lies within the information the data contain.

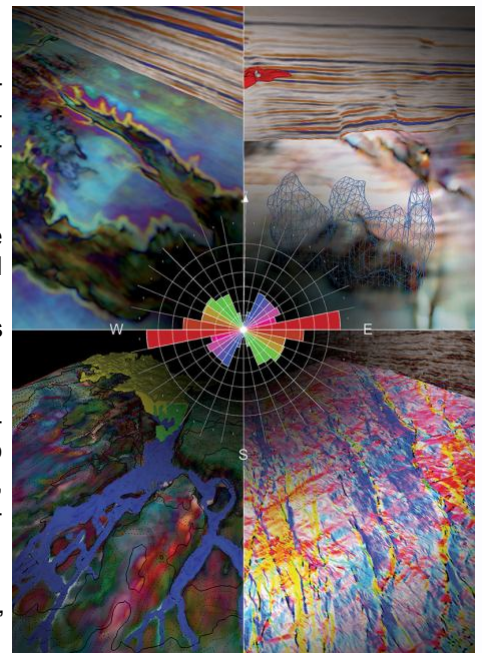
A recent study focused on interpreting complex structural information from 3-D seismic by using novel “Geological Expression” techniques instead of conventional manual picking methods offers a unique example of industry ingenuity.

A post-stack 3-D seismic dataset acquired from the Exmouth sub-basin of the Northern Carnarvon basin offshore the northwest shelf of Australia was used to test the techniques.

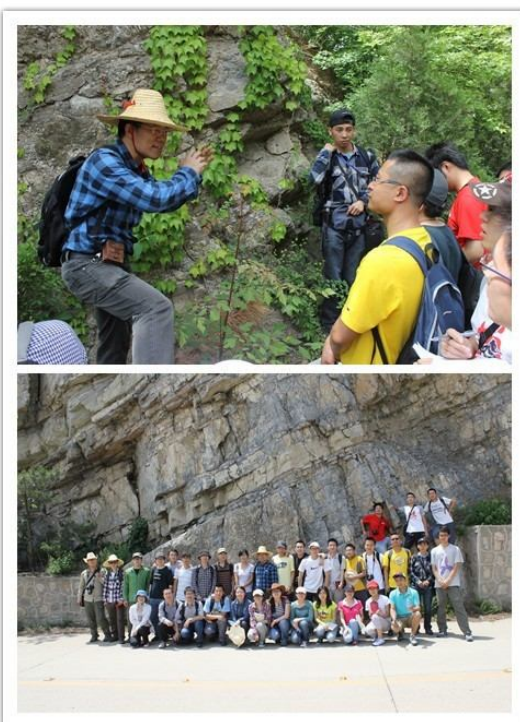
The study was conducted by geoscientists at fFA-GeoSciences, which is headquartered in Aberdeen, Scotland.

According to fFA: “The idea behind Geological Expression is to strike a balance between enabling the interpreter(s) to bring all of their experience to help guide the process of extracting useful information from seismic data, while simultaneously harnessing the processing power of fast GPU processors to provide objective data analysis.

This dramatically speeds up the interpretation process,” the company claims, “as the data can be manipulated quickly to extract real geological features.”

Geology Fieldtrip Between China University of Petroleum Beijing SC And Peking University SC

Field trip is one of the most important activities for improving student members' professional skills. It is also a great opportunity for students to apply their geological knowledge into practice. During the field trip students can acquire knowledge, strengthen health and make friends under the leadership of teachers. In addition, they appreciate the diary of earth subtly bathed in beautiful sunshine. The slogan of the activity is “Seeing is believing”.

The first CUPB – Peking University Joint fieldtrip is hosted by AAPG-China University of Petroleum Beijing Student Chapter and co-organized by the college of Earth and Earth Science of Peking University. The trip took place in Mangshan Changping District Beijing on June 1st, There was a huge enthusiasm in joining this fieldtrip, but due to technical limitations 35 participants were selected.

EAGE начала запуск Электронных Лекций (Э - лекции) на YouTube.

Э - лекции - это короткие видеоролики на интересные события, различные темы, которые представлены опытными специалистами и учеными в сфере Наук о Земле. Первую лекцию в этом направлении представляет Jörg Herwanger на тему «Сейсмическая Геомеханика». С лекцией можно ознакомиться по ссылке - <http://www.youtube.com/watch?v=0eQYVKKDrVM>;

Лейла Алимурадова,
секретарь EAGELC
Azerbaijan

EAGE предлагает членам ассоциации бесплатные образовательные онлайн-лекции. Они представлены участниками программы «Выдающийся лектор» и других программ EAGE и предлагаются в открытом доступе членам ассоциации. Используя свое членство EAGE, Вы можете просмотреть онлайн-лекций. Ниже приведен список лекций:

1. A Highly Efficient Full Azimuth Survey Design — Using a Single Acquisition Vessel
Mr David Hill (WesternGeco)

2. Seismic Innovations Addressing Oil & Gas Exploration Challenges
Доктор Константин Осипов (WesternGeco)

3. Новые геофизические технологии, помогающие решать разведочные задачи
Доктор Константин Осипов (WesternGeco)

4. What Energy Future after the World Oil Production Peak?
Mr Pierre Mauriaud (Total)

Подробнее можно узнать здесь - <http://lg.eage.org/index.php?evp=6017>;

Каждый год EAGE во время главной ежегодной конференции и выставки отбирает лучшие доклады и приглашает авторов стать лекторами программы DLP. Лекции этой программы предлагаются исключительно **локальным обществам** EAGE и ассоциированным сообществам.

Начиная с 2013 года, лекции предлагаются в формате вебинаров, таким образом, лекторы получают возможность поделиться своим опытом с широкой аудиторией из любой точки мира без необходимости перемещения на дальние расстояния. Каждое Local Chapter EAGE может один раз в год пригласить лектора из списка DLP для проведения онлайн-лекции-вебинара. В следующем году LC Azerbaijan планирует организовать такую лекцию для членов геологических обществ, действующих в Азербайджане.

Sabir Saleh oğlu Hacıyev

Azərbaycanın neftçi geoloqlar kollektivinə ağır itki üzvermişdir! Görkəmli alim, tanınmış neftçi-geoloq, istedadlı müəllim, alicənab insan-Sabir Saleh oğlu Hacıyev 2013-cü il noyabr ayının 27-də ömrünün 82-ci ilində dünyasını dəyişmişdir.

Sabir Saleh oğlu Hacıyev 1931-ci il yanvar ayının 28-də Şəki şəhərində dünyaya göz açmışdır. 1954-cü ildə M.Əzizbəyov adına Azərbaycan Sənaye İnstitutunun geoloji-kəşfiyyat fakültəsini bitirmiş, dağmühəndis-geoloq ixtisası almış və həmin ildəndə Çilov adasında yerləşən “Dənizdə neft kəşfiyyatı qazıma trestinin” 2 saylı qazıma idarəsində mühəndis-geoloq vəzifəsində iş fəaliyyətinə başlamışdır. 1955-ci ildə əmək fəaliyyətinə görə onu “Mərkəzi Elmi Tədqiqat Laboratoriyası”n da layfizikası laboratoriyasına müdir təyin etmişlər.

1957-1962-ci illər ərzində Aşağı Kür çökəkliyində neft və qaz yataqlarının axtarışı və kəşfiyyatı işləri üzrə 2 və 5 saylı qazıma kontorlarında böyük geoloq vəzifəsində, 1963-1989-cu illər ərzində Xəzər-yanı-Quba neftli-qazlı rayonunda Mezozoy çöküntülərində neft və qaz yataqlarının axtarışı və kəşfiyyatı işləri ilə məşğul olan Dəvəçi və Siyəzən qazıma işləri, sonar isə Siyəzən neft və qaz çıxarma işləri idarələrində baş geoloq vəzifələrində çalışmışdır. O, Siyəzən monoklinalının Paleogen çöküntülərində kəşfedilmiş yatağın şimal-qərb zonasının izlənilməsinin əsas istiqamət verici rəhbərlərindən olmuşdur.

Sabir müəllim 1988-ci ildə geologiya-mineralogiya elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almışdır.

1983-1984-cü illərdə o, quruda neft və qaz çıxarma üzrə “Azərneft” İB-nin ilk baş markşeyderi vəzifəsində işləmiş, 1984-cü ildə yenidən Siyəzən qazıma işləri idarəsinə baş geoloq vəzifəsinə qayıtmışdır.

1989-1991-ci illərdə AzNQSDETLİ-də geoloji-kəşfiyyat laboratoriyasında baş elmi işçi, 1991-1994-cü illər ərzində “Azərneft” İB-nin “Kompleks geoloji-topoqrafik ekspedisiya”sında baş geoloq, 1994-cü ildən isə “Dəniz neft qaz layihə” DETLİ institutunda neft və qaz ehtiyatlarının hesablanması laboratoriyasında aparıcı elmi işçi vəzifəsində çalışmışdır.

Sabir müəllim son dərəcə məsuliyyətli, işində dəqiq və tələbkar bir insane idi. O, elmi-tədqiqat işlərinə, verilən tapşırıqlara yanaşma tərzinə görə özünəməxsusluğu ilə fərqlənirdi. Verilən tapşırıqları vaxtında və səliqə ilə yerinə yetirmək onun əsas prinsiplərindən idi. Onun neftçi-geoloq peşəsinə məhəbbəti və sədaqəti institutda işləyən gənc mütəxəssislər üçün örnək olmuşdu. Sabir müəllim həmişə və hər zaman gənc geoloqların yaxın dostu və məsləhətçisinə çevrilmişdi. Bu gün Azərbaycan neft sənayesində, eyni zamanda xarici neft şirkətlərində çalışan neftçi-geoloqlar arasında onun da yetirmələri az deyil.

Sabir Hacıyev bir çox fəxri fərmanlar və medullar ilə təltif edilmiş, Kürsəngi yatağının kəşf edilməsində böyük xidmətlərinə görə keçmiş SSRİ-nin geologiya nazirliyinin fəxri diplomuna və döş nişanına layiq görülmüş, 45 elmi məqalənin və 4 səmərəli təklifin müəllifidir. O, Amerika neftçi geoloqlar cəmiyyətinin Azərbaycan filialının fəxri üzvü idi.

Azərbaycanın neftçi-geoloqları Sabir Hacıyevi bilikli, işgüzar, prinsipial və eyni zamanda təvazökar, mehriban bir insane kimi tanıyırdılar. Sabir Saleh oğlu Hacıyevin əziz xatirəsi doğmalarının, dostlarının, həmkarlarının, tələbələrinin və onu tanıyanların qəlbində daim yaşayacaqdır.

Allah rəhmətəlsin!!!

AZƏRBAYCAN NEFTÇİ GEOLOQLARI CƏMİYYƏTİ

Elanlar

Join us for Africa's largest Oil & Gas event to take place in Europe On January 27th & 28th 2014 large delegations of African Government and oil & gas operators will be travelling to London for the Africa Oil & Gas Summit 2014. To be emailed the latest agenda please simply reply to this email

chloe.hamilton@oliverkinross.co.uk

Apply for RomeMUN 2014 Conference.

150 scholarships are available this year. The deadline is 8th of December, 2013. Save the date: 13rd-17th March 2014!

<http://www.romemun.org/>

BENGAZI: THE NEW VALUE AND HEART OF LIBYA OIL, GAS AND POWER INDUSTRY. 15-18 September 2014

[<ilker@icffair.com>](mailto:ilker@icffair.com)

January 20-22 International Petroleum Technology Conference Doha Qatar

www.iptcnet.org

March 9-12 GEO 2014 11th Middle east Geosciences Conference and Exhibition, Bahrain Conference and Exhibition centre

www.geo2014.com

March 25-28 Offshore Technology Conference (OTC Asia) , Kuala Lumpur, Malaysia Theme: " Meeting the Challenges for Asia's Growth"

otcasia@otcnet.org www.otcasia.org/2014/

Уважаемые Коллеги!

ЕАГО предлагает Вам принять участие в четвертой международной научно-практической конференции для геологов и геофизиков "НЕФТЕГАЗОВАЯ ГЕОЛОГИЯ И ГЕОФИЗИКА-2014", которая пройдет в городе Калининграде.

SPONSORLAR:

Materiallan tərtib edənlər:

Müşfiq Tağıyev (redaktor)

Namiq İsmayılzadə (redaktor müavini)

Süheylə Məhərrəmovə, Leyla Əlimuradova

Əlaqə:

www.aspg.az, www.eage.az

office@aspg.az

<https://www.facebook.com/aspg.az>